

Programma voor Toetsing & Afsluiting

Leerjaar 4

2022-2023

Cohort 2021-2023

Inhoud

Inleiding	3
Begrippen	3
Afkortingen	4
Examenvakken	4
Periode indeling	5
Herkansing	5
Geslaagd?	5
Nederlands	6
Engels	7
Wiskunde	8
Economie	9
Biologie	11
Maatschappijkunde	13
Lichamelijke opvoeding	14
Levensvorming	15
Rekenen	16
Zorg & Welzijn	17
Dienstverlening & Producten	18
Keuzevakken	19

Inleiding

Dit is het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) voor het VMBO CSG Ulbe van Houten. Je zit in klas 4 en gaat dus verder met met jouw examendossier. Jouw examendossier, bestaat uit twee onderdelen. Het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE). Het PTA gaat over het schoolexamen.

Het PTA heeft twee functies:

1. We informeren jou en je ouders over de vorm en de inhoud van het schoolexamen, zodat je precies weet wat er van je verwacht wordt.
2. Met het PTA verantwoord de school het schoolexamen aan de inspectie.

Bij de meeste vakken vormt het SE- cijfer de helft van het eindcijfer. De andere helft is het CE- cijfer. Voor die vakken doe je dus centraal examen. Alleen bij maatschappijleer en bij BK ook bij de keuzevakken is dit anders. Dit rond je af met het SE- cijfer. Hier doe je dus geen centraal examen in.

Zowel in klas 3 als klas 4 heb je te maken met het PTA. Je hebt dus 2 jaar de tijd om je SE-cijfer goed op te bouwen. Dit SE-cijfer telt voor 50% mee voor je diploma, als er voor dat vak een Centraal Examen wordt afgenomen.

Begrippen

Kandidaten:

- De leerlingen die aan het schoolexamen en het centrale examen deelnemen.

Examencommissie:

- Is verantwoordelijke voor het uitvoeren van alle regels omtrent het examen. Dit geldt voor het schoolexamen en ook voor het centrale examen.

Directeur:

- Is eindverantwoordelijke van het eindexamenbesluit

Weging:

De beoordeling wordt uitgedrukt in een percentage. De percentages van alle toetsen van leerjaar 3 en 4 samen is 100%. Het eindcijfer van het school examen wordt berekend aan de hand van het voortschrijdende gemiddelde.

Afkortingen

PTA	Programma voor Toetsing en Afsluiting
SE	School examen
CE	Centraal examen
HO	Handelingsopdracht; wordt afgerond met een V of G
PO	Praktische opdracht; wordt afgerond met een cijfer

Examenvakken

GT	BK
Nederlands	Nederlands
Engels	Engels
Duits	Wiskunde
Wiskunde	Economie
Economie	Biologie
Biologie	Maatschappijleer
Nask1	Maatschappijkunde
Nask2	CKV / Beeldende handvaardigheid
Aardrijkskunde	Lichamelijke opvoeding
Geschiedenis	Levensvorming
Maatschappijleer	Rekenen
Maatschappijkunde	Zorg & Welzijn
CKV	Dienstverlening & Producten
Beeldende vakken	Keuzevakken
Lichamelijke opvoeding	
Levensvorming	
Rekenen	
Dienstverlening & Producten	

- ✓ CKV, Lichamelijke opvoeding en Levensvorming moeten voldoende worden afgerond.
- ✓ Maatschappijleer is in leerjaar 3 afgesloten en heeft geen centraal examen. Het SE cijfer is dus je eindcijfer.
- ✓ Bij BK is het combinatiecijfer van de keuzevakken het gemiddelde van de 4 keuzevakken. Deze keuzevakken worden niet afgesloten met een centraal examen. Het eindcijfer wordt dus bepaald door de SE cijfers van de keuzevakken.
- ✓ Volg je geen wiskunde, dan dien je het schoolexamen rekenen te hebben afgerond.

Periode indeling

Het PTA kent 2 periodes.

Periode 1 loopt van zomervakantie tot kerstvakantie.

Periode 2 loopt van kerstvakantie tot je opgegeven moet worden voor het examen (april).

Herkansing

In het PTA zie je of een onderdeel herkansbaar is (ja/nee).

Na herkansen telt het hoogste cijfer.

Toetsen moeten in hun geheel worden herkanst.

Herkansingstoetsen hebben in beginsel dezelfde vorm, duur en zwaarte als de oorspronkelijke toetsen.

Geslaagd?

Als je het PTA helemaal hebt afgerond kan de school je opgeven voor het Centraal Examen.

Als je eindexamen gedaan hebt slaag je als je aan de volgende voorwaarden voldoet:

- Het gemiddelde van al je cijfers op het centraal examen is een 5,5 of hoger.
- Het eindcijfer voor Nederlands is een 5 of hoger
- Al je eindcijfers zijn 6 of hoger.
- Je hebt één eindcijfer 5 en alle overige vakken zijn 6 of hoger.
- Je hebt één eindcijfer 4, je hebt één bij minimaal één ander vak eindcijfer 7. De overige vakken zijn een 6 of hoger.
- Je hebt twee eindcijfers met een 5, je hebt één bij minimaal één ander vak eindcijfer 7. De overige vakken zijn een 6 of hoger.
- Indien je geen wiskunde hebt, moet je het vak rekenen hebben afgerond. Het cijfer telt niet mee voor zakken en slagen.

Nederlands

PTA Nederlands								
Vakcode	ne				Methode	Talent MAX vmbo-B Editie 2020		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing
1.	H6. Grammatica en spelling	4SE1	NE/K/2; NE/K/7	6.2 Grammatica: jou/jouw, als en dan goed gebruiken. 6.3 Spelling: congruentie; werkwoordspelling, meervoud en samenstellingen van zelfstandige naamwoorden; bijvoeglijk naamwoord; interpunctie.	Schriftelijk	45 min	12 %	ja
	H2 Schrijven	4SE2	NE/K/1; NE/K/2; NE/K/3 NE/K/7	2.2 Brieven en e-mails, 2.3 Artikelen en 2.4 Verslagen. Je schrijfdossier bestaat uit een aantal schrijfp opdrachten.	Schriftelijk	3 lessen	12 %	nee
	H3 Spreken en gesprekken	4SE3	NE/K/1; NE/K/2; NE/K/3 NE/K/4	3.3 Tweegesprek en 3.4 Groepsgesprek: kennismaken en toepassen van diverse gespreksvormen. Mondelinge taalvaardigheid wordt afgesloten met het voeren van een dialoog.	Mondeling	15 min	12 %	nee
2.	H1. Lezen	4SE4	NE/K/3; NE/K/6	1.2 Tekstbegrip en 1.3 advertentie. Herkennen en toepassen van de begrippen: onderwerp; hoofdgedachte; tekstdoelen; functie van inleiding en slot; tussenkopjes; tekstverbanden en signaalwoorden; feiten en meningen; het doel, functie van het beeld en de doelgroep van een advertentie.	Schriftelijk	60 min	12 %	nee
	H4 Kijk-luisteren	4SE5	NE/K/4; NE/K/8	4.2 Tekstbegrip, 4.3 Fictie en 4.4 Instructies. De theorie wordt toegepast in de Cito Kijk- en luistertoets.	Schriftelijk	90 min	12 %	nee
	H5. Fictie	4H1	NE/K/2; NE/K/8	5.2 Biografie en autobiografie, 5.3 sociaal-politiek en psychologie en 5.4 Sciencefiction en fantasy. De begrippen kunnen toepassen in een verwerkingsopdracht (mindmap of poster) bij een afgerond verhaal (jeugdboek, film, miniserie of graphic novel).	Handelingsopdracht	2 lessen en thuiswerk	V/G	nee

PTA Engels									
Vakcode	EN					Method	Stepping Stones		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
1.	Test Theme 1	4SE1	K1, K2, K3, K5, V4, V5	-Woordenschat: Rond het thema extreme sporten, gevoelens, emoties, doelen halen en veiligheid. -Grammatica: voorzetsels + 'a lot of/much/many'. -Luistervaardigheid.	Schriftelijk	45 min	10%	nee	
	Test Theme 2	4SE2	K1, K2, K3, K6, V4, V5	-Woordenschat: Rond het thema ontwerpen, kunst, huis. -Grammatica: 'linking words', vergelijkingen.	Mondeling	45 min	10%	nee	
	Test Writing	4SE3	K1, K2, K3, K7, K4, K5	Project: Film kijken en naar aanleiding daarvan een Engels dagboek over eigen leven schrijven (toepassen verleden tijd).	Schriftelijk	180 min	10%	nee	
2.	Test Theme 3	4SE4	K1, K2, K3, K7, V4, V5	-Woordenschat: feiten, tradities, overtuigingen, cultuur -Grammatica: verleden tijd + lidwoorden. - leesvaardigheid	Schriftelijk	60 min	10%	nee	
	Test Listening	4SE5	K1, K2, K3, K5, V4, V5	Kijk-/luisterstrategieën, vragen beantwoorden over geluidsfragmenten.	Schriftelijk	60 min	10%	ja	
	Test Theme 4	4SE6	K1, K2, K3, K4, V1, V4, V5	-Woordenschat: toekomstige banen, studies, dromen, wensen, doelen. -Grammatica: hoeveelheden, tijden. -schrijfvaardigheid.	Schriftelijk	45 min	10%	nee	
	Test Speaking	4SE7	K1, K2, K3, K6, V4, V5	Mondeling: Gesprek voeren over jezelf en je leven en toekomst. Mening geven en omschrijven van een foto.	Mondeling	15 min	10%	nee	
	Handelingsopdracht Reading	4H1	K1, K2, K3, K4, K7, V1, V4, V5	Boekopdracht over een zelfgekozen leestekst.	Handelingsopdracht	4 uur	V/G	nee	
*restant jaar 3	Handelingsopdracht	3H1	K1, K2, K3, K4, K7, V1, V4, V5	Leesopdracht over zelfgekozen leestekst.	Handelingsopdracht	4 uur	V/G	nee	

PTA wiskunde								
Vakcode	wi				Methoden	Moderne wiskunde editie 12		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing
1.	H1. Statistiek	4SE1	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/7	Aflezend van staaf- en cirkeldiagrammen, Gemiddelde bij een frequentietabel berekenen, aflezen van een schematische tekening van wegen en verbindingen, boomdiagrammen tekenen en aflezen.	Schriftelijk	1 lesuur	8%	één hoofdstuk naar keuze. (H1 tm H4)
	H2. Maten omrekenen	4SE2	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/5	Lengtematen omrekenen, litermaten omrekenen, oppervlakte maten omrekenen, inhoudsmaten omrekenen, gewichtsmaten omrekenen, de begrippen are en hectare.	Schriftelijk	1 lesuur	8%	
	H3. Formules	4SE3	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/4	Eigenschappen lineaire grafiek, eigenschappen lineaire formule, werken met een omgekeerde pijlketting, lineaire formules opstellen, werken met formules met haakjes, formules met elkaar vergelijken.	Schriftelijk	1 lesuur	10%	
	H4. Hoeken en symmetrie	4SE4	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/6	Rekenen met gestrekte hoeken, hoekensom driehoek, verschillende soorten driehoeken, hoekensom vierhoek, figuren lijnsymmetrisch maken, rekenen met volle hoeken.	Schriftelijk	1 lesuur	8%	
2.	H5. Rekenen + onderdelen H11 leerjaar 3	4SE5	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/5	Rekenen met korting en prijsverhogingen, rekenen met tijd, rekenen met snelheid, omrekenen van snelheid, aannames doen. Gangbare maten en referentiematen hanteren.	Schriftelijk	1 lesuur	9%	één hoofdstuk naar keuze. (H5 tm H8)
	H6. Omtrek, oppervlakte en inhoud	4SE6	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/6	Omtrek van een cirkel, omtrek van een figuur, oppervlakte van een cirkel, oppervlakte van een parallellogram, oppervlakte van een driehoek, inhoud van een kubus/balk/prisma, rekenen met litermaten en kuub, inhoud van een cilinder.	Schriftelijk	1 lesuur	10%	
	H7. Formules en grafieken	4SE7	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/4	Aflezend van grafieken, het omslagpunt, rekenen met verschillende soorten formules, de juiste formule bij een grafiek kiezen.	Schriftelijk	1 lesuur	8%	
	H8. Meten en kijken	4SE8	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/6	Werken met kijklijnen en kijkhoeken, aanzichten tekenen, meten en tekenen van koershoeken, werken met een schaallijn, de notatie van schaal, op schaal tekenen.	Schriftelijk	1 lesuur	8%	
	Praktische opdracht	4P1	WI/K/1; WI/K/2; WI/K/3; WI/K/8	Praktische opdracht waarbij je van een alledaagse situatie vertaald naar een wiskundige probleem. Er moet een conclusie worden getrokken. Daarnaast moet je een complexere wiskundige situatie oplossing aan de hand van de praktijk.	Verslag	200 min	8%	nee

PTA economie									
Vakcode	ec					Methode	Pincode 6 ^e editie		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
1.	Hoofdstuk 1. Hoe consumeer jij?	4SE1	EC/K/1; EC/K/2; EC/K/3; EC/K/4A; EC/K/4B	Over behoeftes, keuzes maken en zelfvoorziening. Marketing, doelgroepen en beïnvloeding koopgedrag. Wat is een vergelijkend warenonderzoek, een consumentenorganisatie en consumer power. Keurmerken, productaansprakelijkheid en productinformatie.	Schriftelijk	1 lesuur	10%	één hoofdstuk naar keuze (H1 t/m H3)	
	Hoofdstuk 2. Geld moet rollen!	4SE2	EC/K/1; EC/K/2; EC/K/3; EC/K/4A; EC/K/4B	Hoe kun je betalen, wat zijn de functies van geld en hoe bereken je nieuw saldo. Redenen van sparen en lenen en wat zijn kredietkosten. Uitgaven en inkomensvormen en verschillen. Begroting maken, reserveren en budgetteren.	Schriftelijk	1 lesuur	10%		
	Hoofdstuk 3. We gaan voor winst!	4SE3	EC/K/1; EC/K/2; EC/K/3; EC/K/5A; EC/K/5B	Bedrijfskosten, brutowinst en nettoresultaat berekenen. Kosten per product en verkoopprijs bepalen. Wat is BTW. Consumentenprijs berekenen en wat is het verschil tussen inclusief en exclusief btw. Hoe kun je meer produceren en wat zijn de voor- en nadelen.	Schriftelijk	1 lesuur	10%		
2.	Hoofdstuk 4. Werkt dat zo?	4SE4	EC/K/1; EC/K/2; EC/K/3; EC/K/5A; EC/K/5B	Wat is een flexibele baan, welke afspraken maken werkgevers en werknemers en hoe beschermt de overheid. Wat is de arbeidsmarkt hoe kan deze veranderen en waarom werken mensen. Soorten werkloosheid, hoe ontstaat het en waarvoor is het UWV. Hoe voorkom je werkloosheid, wat zijn de gevolgen en welke rol heeft de overheid.	Schriftelijk	1 lesuur	10%	één hoofdstuk naar keuze (H4 t/m H6)	
	Hoofdstuk 5. Nederland handelsland	4SE5	EC/K/1; EC/K/2; EC/K/3; EC/K/7	Waarom is er import en export en hoe kun je die berekenen. Hoe belangrijk is internationale handel. Wat is de invloed van toename en van de wisselkoers op deze handel. Wat is de EU, de EMU en de eurozone. Wat zijn de voor- en nadelen van de EU. Wat is vrijhandel en wat zijn de gevolgen. Welke handelsbelemmeringen zijn er.	Schriftelijk	1 lesuur	10%		

	Hoofdstuk 6. Welvaart wereldwijd?	4SE6	EC/K/1; EC/K/2; EC/K/3; EC/K/7	Wat is welvaart en hoe kun je het vergelijken. Wat zijn de kenmerken van ontwikkelingslanden. Wat zijn de oorzaken en gevolgen van onderontwikkeling. Soorten hulp en mogelijkheden tot hulp. Hoe steunen bedrijven en overheid deze landen. Wat levert fairtrade op.	Schriftelijk	1 lesuur	10%	
	Regelt Den Haag dat?	4SE7	EC/K/1; EC/K/2; EC/K/3; EC/K/7	Uit het boek van vorig schooljaar: Welke overheden zijn er, wat regelen ze en waarom. Hoe beïnvloeden zij wat je koopt. Wat is een verzorgingsstaat en sociale zekerheid. Verschillende uitkeringen. Wat is een rijksbegroting. Belastingen, soorten belastingen en wat voor overige inkomsten heeft de overheid.	Schriftelijk	1 lesuur	5%	nee
	Hoe milieuvriendelijk is de school?	4P1	EC/K/1; EC/K/2; EC/K/3; EC/K/8	Je gaat een poster maken over afval. Doel van de poster is dat leerlingen en docenten afval in de afvalbak gooien.	Poster maken	4 lessen + thuiswerk	5%	nee

PTA biologie								
Vakcode	BIO				Methode	Nectar Biologie 4 ^e editie		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her-kansing
1.	7.1 en 7.2: Ademen	4SE1	Bi/K/1, Bi/K/2, Bi/K/3, Bi/K/4, Bi/K/6, Bi/K/9, BI/V/3, BI/V/4	Weten hoe de uitwisseling van zuurstof en voedingsstoffen plaats vindt, weten hoe de ademhaling werkt	Schriftelijk	45 min	10%	Ja*
	7.3 en 7.4: Ademen	4SE1	Bi/K/1, Bi/K/2, Bi/K/3, Bi/K/4, Bi/K/6, Bi/K/9, BI/V/3, BI/V/4	Weten welke problemen je aan de luchtwegen kunt hebben. Weten hoe dieren kunnen ademen	Schriftelijk	45 min		Ja*
	8.1 en 8.2: Eten	4SE2	Bi/K/1, Bi/K/2, Bi/K/3, Bi/K/9, BI/V/3, BI/V/4	Weten welke voedingsstoffen er zijn en functies. Weten wat ongezond en gezond eten is. Weten de onderdelen van het gebit	Schriftelijk	45 min	10%	Ja*
	8.3, 8.4, 8.5: Eten	4SE2	Bi/K/1, Bi/K/2, Bi/K/3, Bi/K/9, BI/V/3, BI/V/4	Weten hoe de vertering werkt, welke organen betrokken zijn, weten hoe dieren kunnen eten	Schriftelijk	45 min		Ja*
	9.1, 9.2, 9.3: Bloed	4SE3	Bi/K/1, Bi/K/2, Bi/K/3, Bi/K/9, Bi/K/10, BI/V/1, BI/V/3, BI/V/4	Kent de samenstelling van bloed, weet hoe de bloedsomloop functioneert	Schriftelijk	45 min	5%	Ja*
	9.4 en 9.5: Bloed	4SE3	Bi/K/1, Bi/K/2, Bi/K/3, Bi/K/9, Bi/K/10, BI/V/1, BI/V/3, BI/V/4	Weet welke uitscheidingsorganen er zijn Weet welke gevolgen voor het lichaam er zijn door gebruik alcohol en drugs	Schriftelijk	45 min		Ja*
2	10.1 t/m 10.3: Voortplanting	4SE4	Bi/K/1, Bi/K/2, Bi/K/3, Bi/K/6, Bi/K/12, BI/V/3, BI/V/4	Weet hoe het mannelijk en vrouwelijk geslachtsorgaan zijn opgebouwd, weet de fasen van zwangerschap en bevalling	Schriftelijk	45 min	10%	Ja*
	10.4 en 10.5: Voortplanting	4SE4	Bi/K/1, Bi/K/2, Bi/K/3, Bi/K/6,	Weet de levensfasen van de mens Weet de bouw van een bloem, weet hoe een plant zich voort kan planten	Schriftelijk	45 min		Ja*

			Bi/K/12, BI/V/3, BI/V/4					
	Keuzedelen Ij 3: H1, H3, H4, H5	4SE5	BI/K/1, BI/K/2, Bi/K/3, Bi/K/4, Bi/K/5, Bi/K/6, Bi/K/7, Bi/K/8, Bi/K/1 0, Bi/K/11, BI/V/2, BI/V/3 BI/V/4	Zie PTA leerjaar 3	Schriftelijk	45 min	5%	Nee
Gehele jaar	Praktische opdrachten	4SE6	BI/K/1, BI/K/2, Bi/K/3, BI/V/2, BI/V/3, BI/V/4	Tekeningen Microscopie, overige practica	Schriftelijk	45 min	10%	Nee

*er mag 1 schriftelijk werk herkanst worden. De keuze is aan de leerling.

Maatschappijkunde

PTA maatschappijkunde								
Vakcode	mask				Methode	Seneca		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing
1.	criminaliteit	4SE1	K2, K3, K8	Hoofdstuk 1: Wat is criminaliteit? Hoofdstuk 2: Waarom worden mensen crimineel. Hoofdstuk 3: Het strafproces: Wie doet onderzoek? Hoofdstuk 4: Het strafproces: Wat is het strafrecht?	Schriftelijk	2 x 1 les uur	13%	(*)
		4SE2	K2, K3, K8	Hoofdstuk 5: Het strafproces: Hoe verloopt een rechtszaak? Hoofdstuk 6: Het strafproces: Wat gebeurt er na de rechtszaak? Hoofdstuk 7: Wat doet de overheid? Hoofdstuk 8: Hoe was het vroeger en hoe is het in de toekomst? Hoofdstuk 9: Hoe is het in andere landen?	Schriftelijk	2 x 1 les uur	14%	(*)
	Maatschappelijk probleem	4P1	MI1 K3 K4 K5 1.1 tot en met 1.9	Een werkstuk maken over een door de docent gekozen MP en een eigen gekozen MP	werkstuk	10 uur	Moet voldoende cijfer zijn	ja
2.	Politiek	4SE3	K2, K3, K6, K4	Hoofdstuk 1: Wat heb ik met politiek te maken? Hoofdstuk 2: Politieke stromingen in Nederland Hoofdstuk 3: Wat gebeurt er bij verkiezingen? Hoofdstuk 4: Wie doet wat in de politiek?	Schriftelijk	2 x 1 les uur	14%	(*)
		4SE4	K2, K3, K6, K4	Hoofdstuk 5: Het proces van besluitvorming in de politiek Hoofdstuk 6: Hoe was het vroeger met democratie en hoe zal het in de toekomst zijn? Hoofdstuk 7: Politieke systemen in andere landen Hoofdstuk 8: Samenwerken in de Europese Unie Hoofdstuk 9: Wel of niet bij de EU?	Schriftelijk	2 x 1 les uur	14%	(*)
	Verslag Rechtbank	4H1	K1, K3, K4, K5	Rechtbank bezoeken met de klas en daar een aantal rechtzaken bijwonen en deze beschrijven in een verslag	verslag	1 les uur	Voldoende of goed	ja
	Verslag PaulSpruit	4H2	K1, K3, K4, K5	Bezoek van PP verwerken in een verslag	verslag	1 les uur	Voldoende of goed	ja

(*) er mag 1 toets naar keuze worden herkanst

Lichamelijke opvoeding

PTA Lichamelijke Opvoeding								
Vakcode	lo				Methodes	Sportoriëntatie programma		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing
1.	Buiten periode	4H1	K1 tm K9	Inzet, gedrag/ samenwerken, sportiviteit	Studiepunt en per les	14 Lesuren in blokken	V/G	Ja bij ziekte of blessure.
		4H1	K3 en K11 K4 K7	Theoretische vaardigheden Handelingsvaardigheden in de domeinen: 1: Spel: keuze: Voetbal, Softbal, Frisbee, Rugby (speltactieken) 2: Atletiek: Lopenvormen en Coopertest 3: Spel (toernooi) + Sportdag	HO	14 Lesuren in blokken		Ja bij ziekte of blessure.
	Binnen periode	4H2	K1 tm K9	Inzet, gedrag/ samenwerken, sportiviteit	Studiepunt en per les	14 Lesuren in blokken	V/G	Ja bij ziekte of blessure.
		4H2	K3 en K11 K4 en K9 K6	Theoretische vaardigheden Handelingsvaardigheden in de domeinen: 1: Spel: keuze: Basketbal, Volleybal, Floorbal, Badminton en handbal 2: Conditiecircuit, SRT 1, Free Running	HO	14 Lesuren in blokken		Ja bij ziekte of blessure.
2.	Binnen periode	4H3	K1 tm K9	Inzet, gedrag/ samenwerken, sportiviteit	Studiepunt en per les	10 Lesuren in blokken	V/G	Ja bij ziekte of blessure.
		4H3	K3 en k11 K4 en K9 K6 K6	Theoretische vaardigheden Handelingsvaardigheden in de domeinen: 1: Spel: keuze: Trendspelen en spelkeuze in overleg 2: Klimmen 3: Fitness + speltoernooi	HO	10 Lesuren in blokken		Ja bij ziekte of blessure.

Levensvorming

PTA levensvorming									
Vakcode	levo					Methodes	Eigen methode		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
1.	Hoofdstukken levensvisieboek	4H1	Zie bij: Inhoud onderwijsprogramma.	<p>Leerling moet kunnen reflecteren over de keuzes die zij of hij gemaakt heeft of maakt met betrekking tot persoonlijke invulling van haar of zijn leven.</p> <p>Leerling moet haar of zijn reflecties kunnen verwoorden.</p>	Schriftelijk of digitaal.	Tijdens de wekelijkse lessen.	V/G	Herstel tijdens lessen mogelijk.	
2.	Eindproduct levensvisieboek	4H2	Zie bij: Inhoud onderwijsprogramma.	<p>Leerling verwoordt haar of zijn visie op het eigen leven. Hierbij kan gebruikt gemaakt worden van de hoofdstukken van het levensvisieboek. De leerling produceert dan een voorwoord, titelblad en inhoudsopgave.</p> <p>Leerling heeft de vrijheid te kiezen voor een andere vorm om zijn of haar levensvisie vorm te geven. Te denken valt aan een schilderij, collage, filmpje, presentatie of een andere vorm.</p>	Schriftelijk, digitaal of op een andere manier.	Tijdens de wekelijkse lessen geproduceerd.	V/G	Herstel tijdens lessen mogelijk.	

Rekenen

PTA rekenen								
Vakcode	Rekenen				Methode	Score		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing
1 en 2.	Rekentoets	4SE1	De eindtermen van de volgende domeinen: <ul style="list-style-type: none"> - Getallen - Verhoudingen - Meten en Meetkunde - Verbanden 	Oefenmateriaal aan de hand van het programma Score op referentieniveau 2F.	Digitale toets	60 min	100%	Ja, zo vaak als gewenst.

Zorg & Welzijn

PTA Zorg en Welzijn									
Vakcode	zw					Methode	Dubbelklik		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
1.	Mens en Zorg	4SE1	Profiel module 4 P/ZW/4.1 t/m 4.5	Competenties: Samenwerken, individueel werken, loopbaanleren, dienstverlenend vermogen, analyseren, oplossen, presenteren, evalueren en reflecteren. Thema's: zorghotel, informatiefolder, intakegesprek, zorghulpmiddelen, culturen, ehbo Programma's: word, excel, publisher, powerpoint Praktijk: koken, media vormgeving, praktische vaardigheden.	Schriftelijk / Praktijk	3 uren	26%	Nee	
2.	Gezondheidscentrum	4SE2	Profielmodule 1 t/m 4	Alle examenonderdelen komen aan bod	Schriftelijk / Praktijk	3 uren	26%	Nee	

Dienstverlening & Producten

PTA Dienstverlening & Producten									
Vakcode	dvpr					Methode	Dubbelklik		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
1.	Vakantiepark	4SE1	Profielmodule 1 tm 4 P/DP/1.1 t/m 1.4 P/DP/2.1 t/m 2.3 P/DP/3.1 en 3.2 P/DP/4.1 en 4.2	Competenties: samenwerken, individueel werken, overleggen, plannen, doorzettingsvermogen, flexibiliteit, analyseren, oplossen, presenteren, reflecteren, vergelijkingen maken. Thema's: accommodatie typen, prijzen berekenen, informatieboekje, advertentie opstellen, enquête uitkomsten verwerken, productvergelijking, kostenoverzicht, instructiekaart, rollenspel, offertes, toernooischema maken, uitslagen verwerken, ehbo, afvalbeheer Programma's: word, excel, publisher, powerpoint Praktijk: koken, techniek, media vormgeving	Schriftelijk / Praktijk	3 uren	26% * Praktijk en theorie gelijke weging	Nee	
2.	Outdoor Centre	4SE2	Profielmodule 1 tm 4 P/DP/1.1 t/m 1.4 P/DP/2.1 t/m 2.3 P/DP/3.1 en 3.2 P/DP/4.1 t/m 4.3	Alle examenonderdelen komen aan bod.	Schriftelijk / Praktijk	6 uren	26% * Praktijk en theorie gelijke weging	Nee	

Keuzevakken

PTA Uiterlijke verzorging									
Vakcode	shbb					Methode	Edu4all: werken in een beautysalon		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
2.	Theorie	4SE1	K/ZW/1.1; K/ZW/1.4	Persoonlijke verzorging, HAM-code, telefoongesprek, haren verzorgen, behandelplan, nagel/handverzorging, klantgesprek, werkplek schoonmaken, gezichtsvormen, communicatie met klant, schoonheidsbehandeling en gezichtsverzorging.	Schriftelijk	1 lesuren	100% * alle onderdelen gelijke weging	Nee	
	Praktijk		K/ZW/1.1; K/ZW/1.4	Eenvoudige hand, haar- en/of gezichtsbehandelingen uitvoeren bij een klant in een kapsalon of schoonheidssalon.	Praktijk	12 lesuren		Nee	
	Portfolio		K/ZW/1.1; K/ZW/1.4	Verzameling van eigen gemaakt werk, procesevaluatie, reflecteren, verkennen van de branche, beroepen en vervolgoopleidingen.	Schriftelijk	6 lesuren		Ja	

PTA Ondersteunen bij Sport- en Bewegingsactiviteiten (OSBA)

Vakcode	osba				Methode	Dubbelklik – Sport en Bewegen		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing
2.	Theorie	4SE1	K/ZW/11.1; K/ZW/11.4; K/ZW/11.5	Informatie verstrekken over mogelijkheden om te bewegen en te sporten in eigen regio. Omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures. Assisteren bij de uitvoering van bewegingsprogramma's.	Schriftelijk	1 lesuur	100% * alle onderdelen gelijke weging	Nee
	Praktijk		K/ZW/11.2; K/ZW/11.3	Voor een doelgroep een eenvoudig sportevenement organiseren en uitvoeren ; assisteren en instructie geven bij sport- en bewegingsactiviteiten.	Praktijk	12 uren		Nee
	Portfolio		K/ZW/11.1 t/m 11.5	Verzameling van eigen gemaakt werk, procesevaluatie, reflecteren, verkennen van de branche, beroepen en vervolgoopleidingen.	Schriftelijk	6 uren		Ja

PTA Webshop									
Vakcode	webs					Methode	Dubbelklik - Webshop		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
2.	Theorie	4SE1	K/EO/6.1; K/EO/6.2	Een eigen webshop bedenken, ontwikkelen en onderhouden. Rekening houdend met doelgroep, assortiment en marktpositie. Via internet en sociale media goederen of diensten verkopen.	Schriftelijk	1 lesuur	100% * alle onderdelen gelijke weging	Nee	
	Praktijk		K/EO/6.1; K/EO/6.2	Een eigen webshop bedenken, ontwikkelen en onderhouden. Rekening houdend met doelgroep, assortiment en marktpositie. Via internet en sociale media goederen of diensten verkopen. Een resultatenoverzicht presenteren.	Praktijk	12 uren		Nee	
	Portfolio		K/EO/6.1; K/EO/6.2	Verzameling van eigen gemaakt werk, procesevaluatie, reflecteren, verkennen van de branche, beroepen en vervolgoopleidingen.	Schriftelijk	6 uren		Ja	

PTA Meubelmaken (1220)									
Vakcode	HNVB					Methode	Ulbe methode		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
2.	Theorie	4SE1	K/BWI/16.1; K/BWI/16.2	2D en 3D tekening maken, werktekeningen kunnen lezen en interpreteren, eigenschappen van materialen beschrijven en herkennen. Calculatie maken.	Schriftelijk	1 lesuur	100% * alle onderdelen gelijke gewing	Nee	
	Praktijk		K/BWI/16.1; K/BWI/16.2	Aan de hand van een werktekening meubels maken van hout en plaatmateriaal, alle benodigde bewerkingen aan hout en plaatmateriaal op een veilige wijze uitvoeren op gangbare machines, gangbare verbindingen maken en onderdelen monteren, meubel op een correct en juiste manier afwerken.	Praktijk	12 uren		Nee	
	Portfolio		K/BWI/16.1; K/BWI/16.2	Verzameling van eigen gemaakt werk, procesevaluatie, reflecteren, verkennen van de branche, beroepen en vervolgoopleidingen.	Schriftelijk	6 uren		Ja	

PTA Ondernemen								
Vakcode	ondn				Methode	https://annekemelchers.wixsite.com/foodtruck		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing
2.	Theorie	4SE1	K/EO/5.1; K/EO/5.4	Marketingmix, financieringsplan, ondernemingsplan, resultatenoverzicht, enquête.	Schriftelijk	1 lesuur	100% * alle onderdelen gelijke gewing	Nee
	Praktijk		K/EO/5.1; K/EO/5.4	Het ontwikkelen en het uitvoeren van een eenvoudig ondernemingsplan	Praktijk	12 uren		Nee
	Portfolio		K/EO/5.1; K/EO/5.4	Verzameling van eigen gemaakt werk, procesevaluatie, reflecteren, verkennen van de branche, beroepen en vervolgoopleidingen.	Schriftelijk	6 uren		Ja

PTA Recreatie									
Vakcode	rec					Methode	Dubbelklik.		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
2.	Theorie	4SE1	P/HBR/4.1	Een bijdrage leveren aan de uitvoering van recreatieve activiteiten, assisteren, mee helpen ontwikkelen, catering rondom activiteit, sociale hygiëne signaleren en melden.	Schriftelijk	1 lesuur	100% * alle onderdelen gelijke gewing	Nee	
	Praktijk		P/HBR/4.1	Technieken toepassen, apparatuur bedienen	Praktijk	12 uren		Nee	
	Portfolio		P/HBR/4.1	Verzameling van eigen gemaakt werk, procesevaluatie, reflecteren, verkennen van de branche, beroepen en vervolgoopleidingen.	Schriftelijk	6 uren		Ja	

PTA Digispeel									
Vakcode	digi					Methode	Ulbespel.myfreesites.net		
Leerweg	vmbo BL					Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing	
2.	Theorie	4SE1	K/D&P/1.1; K/D&P/1.2	In opdracht een digitaal, educatief spel bedenken. Een storyboard samenstellen. Het spel maken en testen.	Schriftelijk	1 lesuur	100% * alle onderdelen gelijke gewing	Nee	
	Praktijk		K/D&P/1.3	Het spel demonstreren en presenteren aan de opdrachtgever. Educatieve elementen in het spel toelichten.	Praktijk	12 uren		Nee	
	Portfolio		K/D&P/1.1; K/D&P/1.2; K/D&P/1.3	Verzameling van eigen gemaakt werk, procesevaluatie, reflecteren, verkennen van de branche, beroepen en vervolgoopleidingen.	Schriftelijk	6 uren		Ja	

PTA installeren en monteren (v2020)

Vakcode	INSM				Methode	Ulbe methode		
Leerweg	vmbo BL				Cohort	2021-2023	Leerjaar	4
Periode	Titel	Code	Eindtermen <i>Wat moet je kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Her- kansing
2.	Theorie	3SE1	P/PIE/4.1 ; P/PIE/4.2	Tekeningen en schema's van installaties lezen en werkvoorbereidingen. Installatiewerktekening kunnen interpreteren, werkvoorbereiding maken.	Schriftelijk	1 lesuur	100% * alle onderdelen gelijke gewing	Nee
	Praktijk		P/PIE/4.1 ; P/PIE/4.2	Een elektrische en een sanitaire installatie aanleggen aan de hand van een werktekening. Gangbare installatiebuis en leidingen verbinden, aanleggen, bedraden, aflassen of op de juiste manier afdichten en controleren op lekkages. Evt. fouten opzoeken en verhelpen met behulp van stroomkringschema's, bedradingstekeningen en installatietekeningen.	Praktijk	12 uren		Nee
	Portfolio		P/PIE/4.1 ; P/PIE/4.2	Verzameling van eigen gemaakt werk, procesevaluatie, reflecteren, verkennen van de branche, beroepen en vervolgoopleidingen.	Schriftelijk	6 uren		Ja